N°. 460. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

DONDERDAG 16 NOVEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schonneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Raming en werkelijke opbrengst der middelen.

De Minister van Finantiën zeide in zijne aanspraak bij het overbrengen der Begrootingswetten:

"Daar in den laatsten tijd de opbrengst der middelen, de raming, niet bij uitzondering van een enkel voordeelig jaar, maar regelmatig en voortdurend heeft overtroffen, *meende de Regering den tijd geboren te zijn, dat de raming dier middelen meer nabij de werkelijke uitkomst der laatste jaren zou kunnen gebragt worden.* Van dit standpunt uitgaande is die raming voor de *meeste* middelen *hooger* opgevoerd dan in vorige jaren, doch gebleven beneden de werkelijke opbrengst in 1853 en de vermoedelijke opbrengst van dit jaar."

In deze verklaring zijn twee punten opmerkelijk: het eerste geldt een beginsel, *de tijd is geboren, dat de raming der middelen meer nabij de werkelijke uitkomst der laatste jaren kan gebragt worden.* Het tweede geldt de toepassing van het beginsel, *de raming is voor de meeste middelen* hooger *opgevoerd dan in vorige jaren.*

Een eenvoudig lezer zou hieruit opmaken, dat indien vroeger, toen de vermeerdering der opbrengsten nog niet regelmatig en voortdurend kon geacht worden, de voorzigtigheid gebood, om de opbrengsten der middelen voor het volgend jaar bijv. anderhalf millioen lager te ramen, dan de werkelijke opbrengst in het laatst afgeloopen jaar, dit voortaan niet meer noodig [illegible] voorzigtig genoeg is, als men maar iets beneden de werkelijke opbrengst van het afgeloopen jaar blijft. Vooral dan, wanneer er vooruitzigt bestaat, dat de loopende dienst alweder hooger opbrengst zal geven, dan in het afgeloopen jaar; wat dit laatste punt betreft, waren door den Minister uitvoerige mededeelingen gedaan, en de gunstigste vooruitzigten geopend.

Het beginsel kon dus dadelijk in toepassing gebragt worden, en nu zou ligt een eenvoudig lezer denken, dat dit ook werkelijk gedaan is; hij zou zeggen: de Minister verklaart het immers zelf, de raming is voor de meeste middelen *hooger* opgevoerd dan in vorige jaren, dat is immers zeer duidelijk, de raming der middelen over 1855 is wel gebleven beneden de werkelijke opbrengst in het afgeloopen jaar, maar zij moet er toch al zeer nabij komen; het verschil kan zeker niet meer dan één, hoogstens twee ton bedragen.

Die eenvoudige lezer zou zich bedriegen: hij vergeet dat bij een Ministerie van "tegenovergestelde rigting", de ware beteekenis der woorden, dikwijls veel verschilt van de schijnbare.

Moesten wij zelf het bewijs leveren, wij zouden er mogelijk tegen opzien, omdat de Regering de cijfers op zulk eene wonderbare wijze groepeert, dat het, voor een oningewijde, moeijelijk wordt te beslissen, wie gelijk heeft. Maar de Minister heeft ons de taak gemakkelijk gemaakt: de mogelijk te groote ijver, om die lastige nota van den heer VAN BOSSE op alle punten te beantwoorden, heeft hem doen voorbijzien, dat hij gedurig in tegenspraak kwam, met hetgeen hij kort te voren, ja soms in een en hetzelfde stuk, verklaarde; heeft hem doen voorbijzien dat hij met cijfers bewees, dat, hetgeen hij in zijne aanspraak omtrent het aangenomen beginsel bij de raming der opbrengsten, en omtrent de toepassing van dat beginsel bij deze begrooting, in de Tweede Kamer verklaarde (wij zoeken te vergeefs naar een zachter woord) minder juist was.

Op pag. 7 der Memorie van Beantwoording op het eerste hoofdstuk leest men: "De steller gaat uit van de werkelijke opbrengst der middelen in 1853 en komt daardoor tot het resultaat, dat de raming ƒ 1,326,861.69½ blijft beneden de werkelijke opbrengst van 1853."

Het resultaat wordt niet tegengesproken, dat trouwens onmogelijk was; maar de Minister wordt eensklaps beschuldiger, en vraagt met edele verontwaardiging: heeft de steller der nota, toen hij Minister van Finantiën was, niet in 1853 hetzelfde gedaan? De Minister dacht, toen hij dit schreef, waarschijnlijk niet aan de verklaring op 23 Sept. in zijne aanspraak gedaan, *dat de tijd geboren is om voortaan meer nabij de werkelijke opbrengst te ramen; nu* te ramen even als *vroeger*, is dat handelen volgens het met ophef verkondigde beginsel?

Op pag. 8 zegt de Minister: "wanneer men zich "uitsluitend bepaalt tot die middelen, welke geene "verandering hadden ondergaan, en men vergelijkt de "raming voor 1853 met de werkelijke opbrengst voor "1851 — dan vindt men dat de eerste ƒ 1,412,434.25½ "minder was dan de laatste."

Met andere woorden: In 1853 werd de opbrengst der middelen, waarvan de wetgeving niet veranderd, en dus de opbrengst ook niet òf belangrijk gewijzigd, òf eenigzins onzeker was geworden, door den heer VAN BOSSE, als Minister van Finantiën ƒ 1,412,434.25½ *lager* geraamd, dan de werkelijke opbrengst der middelen in 1851. Dat was bij den heer VAN BOSSE niets anders dan eene zeer prijzenswaardige voorzigtigheid: want indien al de opbrengst der gewone middelen en inkomsten in 1850 bijna één en een half millioen hooger was geweest, dan in 1849, zoo was daarentegen die opbrengst in 1851 nog geen vijf en een halve ton en het geheele bedrag der inkomsten nog geen dertig duizend gulden hooger dan in 1850. Had hij zich in 1853, door de bij uitzondering voordeelige uitkomst van één enkel jaar, laten verleiden tot eene hoogere raming, het zou onvergeeflijk zijn geweest. Nu echter is de zaak geheel anders: (wij laten hier wederom de eigen woorden van den Minister volgen.)

"Daar in den laatsten tijd de opbrengst der middelen, de ra- "ming, niet bij uitzondering van een enkel voordeelig jaar, maar "regelmatig en voortdurend heeft overtroffen, *meende de Rege- "ring den tijd geboren te zijn, dat de raming dier middelen "meer nabij de werkelijke uitkomst der laatste jaren zou kunnen "gebragt worden.* Van dit standpunt uitgaande is die raming voor "de *meeste* middelen *hooger* opgevoerd dan in vorige jaren, doch "gebleven beneden de werkelijke opbrengst in 1853 en de ver- "moedelijke opbrengst van dit jaar."

Dat de raming *hooger* is opgevoerd dan in vorige jaren is volkomen waar: maar de vraag is *hoeveel hooger?* In 1852 was de raming van den Minister ƒ 1,412,434.25½ *lager* dan de opbrengst in 1851, terwijl *nu* in 1854 de raming van den Minister ƒ 1,326,861.69½ *lager* is dan de opbrengst in 1853; in vergelijking met de raming van 1853, is die voor 1855, de waarlijk verbazende som van ƒ 85,572.56 *hooger* opgevoerd, en daardoor de raming *meer nabij* de werkelijke uitkomst der vorige jaren gebragt.

De geheele raming van alle inkomsten is voor 1855 ƒ 71,685,772.39. In 1853 zou de toenmalige Minister van Finantiën de opbrengst geraamd hebben op ƒ 71,600,199.83.

Wij vragen: is het waarheid dat men *nu* bij de raming van een ander beginsel uitgaat? is het waarheid, dat volgens dat *nu* aangenomen beginsel de raming voor de eerste middelen *hooger* is opgevoerd, dan in vorige jaren?

Het is mogelijk eene eigenaardigheid van een ministerie van tegenovergestelde rigting, om *op die wijze* nieuwe beginselen in praktijk te brengen.

De wedergeboorte van 't Instituut.

II.

Wat hebben de tweede en derde klassen van het Instituut — wier herstel thans den heer VAN REENEN "wenschelijk" is voorgekomen — gedurende de veertig jaren van haar bestaan verrigt en tot stand gebragt? Vooral, wat is door haar, *in het algemeen belang*, gedaan? Wij zullen dit thans uit de officiële apologie van het Instituut (1) aantoonen.

1o. DE TWEEDE KLASSE. (*Nederl. letterkunde en geschiedenis*).

Zij heeft, vooreerst, "'s lands regering van gepaste voorlichting gediend" (2). Laat ons zien, ten aanzien van welke *gewigtige* zaken.

Het jaar 1809 werd besteed aan adviezen over het *tooneelwezen.* Is het "tooneelwezen" door de bemoeijing der klasse verbeterd; of is ons tooneel niet ten eenemale in verval geraakt?

Na dezen *vermoeijenden* arbeid rustte de klasse VIER jaren uit en gaf toen een advies (1813) "over eene "gratificatie aan de weduwe VAN STREEK". Het geheele jaar 1814 werd besteed aan het delibereren over een "verzoek van den heer SMITS" over eene statistiek. Het jaar 1815 leverde drie adviezen op over de vervaardiging van gedenkpenningen; 1816 werd er ook aan besteed en tot afwisseling bestudeerde men in 1817 wat "inscriptie" toch wel op het monument te Soestdijk zou geplaatst worden. In 1818 werd advies uitgebragt "op eene Nederd. spraakkunst van den heer BEHAEGEL", waarvan nooit iemand iets heeft vernomen; daarna rustte de klasse weder *twee jaartjes* op haar lauweren. Die lange tijd werd *zeer nuttig* besteed; want in 't jaar 1820 gaf ze een advies..... over hetgeen gezet moest worden op een monument voor BRUNINGS! Nu volgt weder een *siësta* en een *dolce far niënte* van DRIE JAARTJES, die een reuzenwerk te weeg bragt, namelijk (1823) een advies op een verzoek van v. LOOSJES, om uit HUIJGENS handschriften een dichtstuk te mogen *copiëren!!"* Het jaar 1824 was rijk aan vruchten: men adviseerde alweder over het tooneel en over een "ongenoemde" Nederd. spraakkunst; het volgende jaar (1825) was gewijd aan 't opgeven van onderwerpen voor..... *medailles.* VIER JAREN rust en nu komt de klasse (1829) te voorschijn met nieuwe medaille-ontwerpen. In de jaren 1830 en 1831 altijd en nog eens medailles; twee jaren slaap en daarna in 1833, tot afwisseling, een advies over *boetseersels* van een medaille!! ZES JAREN diepe rust en daarna (1839) een advies.... "op een adres van den boekverkooper CROESE om ondersteuning in een letterkundigen arbeid". DRIE JAREN slaap en dan een advies (1842) over HECKER's uitgaaf van HOOFT's Nederl. Historiën; in 1843 adviezen op een verzoek van DE GREBBER, om op een dictionnaire in te teekenen enz.; in 1844 vier adviezen, twee rakende de spelling van bastaardwoorden, een op een adres van Dr. WAP, om inteekening op een werk, en een over de aanstelling van archivariussen; 1845 over een proeve van vertaling; 1846 advies over een boekwerk en een memorie; 1847 over twee boeken en een plan tot oprigting van een standbeeld, en in 1848 een advies "op een adres van HILMAN, over een vervaardigd treurspel: Willem de Eerste" (3).

Maar de tweede klasse heeft nog meer, *veel meer* in die veertig jaren gedaan. "Nooit weigerde zij aan land- "genoot of vreemdeling, die haar om raad vroeg, of "haar oordeel inriep, *de verlangde zamenwerking.* Wij "verwijzen daaromtrent" — aldus apologiseert het Instituut — "tot Bijlage III, waarin eene korte vermel- "ding geschiedt van de personen, die zich daaromtrent "tot het K. N. Instituut gewend hebben *en van de "hierdoor verkregen uitkomsten"* (4). Wat vinden wij nu bij het onderzoek van de zoo hoog geroemde IIIde bijlage? VEERTIEN, zegge *veertien* vragen, om raad of oordeel, gedurende *veertig volle jaren!* Wij verzoeken onze lezers die bijlage naauwlettend na te lezen; en wij zijn overtuigd, dat ieder, die haar inziet, de schouders

(1) Beschouwingen over den aard der zaak en de verklaring van het K. N. Instituut enz., uitgegeven door leden van het Comité van presidenten, secretarissen en algemeenen penningmeesters. Amsterd. Joh. Muller, 1849.
(2) Bl. 3.
(3) Bijlage II, bl. 37—39.
(4) Bl. 5.

medelijdend en glimlagchend zal ophalen, over den lof, dien men zigh in deze heeft trachten toe te kennen. Als groote curiositeit deelen wij die bijlage hier in haar geheel mede (5).

ONDERWERP.	UITKOMST. (?)
Van de leden, uitmakende het aloude Gilde van Taal- en Dichtkunde, binnen Aalst in Vlaanderen, verzoek om zekere uitspraak over ingekomen dichtstukken te willen overnemen.	Zodlang de klasse geene bevestiging van den Koning had ontvangen op hare Leden, kon zij zich met het gedane verzoek *niet inlaten*. DEZE ZAAK BLEEF LATER ZONDER GEVOLG.
De heer G. Bruining eenige Taalkundige aanmerkingen.	Zij werden aan de Commissie tot het *Algemeen Woordenboek*, verwezen om er gebruik van te maken, zoo als zij noodig en nuttig zou vinden. [Wat is van dat *Woordenboek* geworden? *Risum teneatis amici*:]
De heer D. Geelhoed eene verhandeling over de verdubbeling der klinkers en over de letter *ij* in de Nederduitsche schrijftaal.	*Teruggezonden* als voor het oogenblik voor de klasse *van geen gebruik*, bevattende bovendien slechts algemeen bekende zaken.
De heer J. A. Brand, eene hulde aan den admiraal De Ruiter.	Waarover een gunstig verslag werd uitgebragt; het stuk zelf is later in openbaren druk uitgegeven.
Heeren Curatoren der Doorluchtige school te *Amsterdam*, over het ontwerp eener Medaille op het 2de eeuwfeest van haar bestaan.	De medaille is sedert uitgegeven.
De heer G. Simons, eene mededeeling, strekkende om de afkomst op te helderen van een handschrift in de Fransche taal, betreffende den *St. Bartholomeus-nacht*.	De klasse heeft zich deswege tot 's Lands Regering gewend. (!!)
De heer J. S. Magnin, eene mededeeling betrekkelijk de markenverdeelingen in *Drenthe*, waaruit de vrees was ontstaan voor de slooping der Hunnebedden.	
De heer W. Cnoop Koopmans, onderzoek naar de beteekenis en afleiding van het woord *boeten*.	De klasse heeft dit stuk, met hare aanmerking, *onder dankzegging* aan den schrijver TERUGGEZONDEN. (!!)
De heer P. Simons, verslag van een handschrift: *Essai de Critique des XX premiers livres de l'histoire des Provinces unies par de Wicquefort*.	Zij *dankte* den inzender voor deze mededeeling, en *moedigde* hem aan om de nog onuitgegeven gedeelten van Wicquefort's *Histoire* aan het licht te brengen en daarbij van dit *Essai* gebruik te maken. (Wat een uitkomst!)
Een onbekende, verhandeling over de spelling der Bastaartwoorden in het Nederduitsch.	Als gedrukt werk verbood het Reglement der klasse daarover te oordeelen. *Later had zulks plaats op eene ministeriële aanschrijving.*
Een onbekende, eenige taalkundige aanteekeningen op Vondels werken.	Zij getuigden van den ijver des aanteekenaars, en de klasse deed hem *van haar gunstig oordeel berigt toekomen.*
De heer Bleeck van Rijsewijck, eene lijst op H. SS. op de Keizerlijke Bibliotheek.	Zij werd bevonden te bevatten deels de schriften, die reeds bekend waren, deels waarvan de waarde te onzeker was, om daaraan eenig bijzonder gewigt te hechten.
Mevr. de Wed. Kamphuijzen, een voorstel dat de klasse op de eene of andere wijze een algemeenen maatregel mogt uitlokken, om in het lot van afgetreden tooneelkunstenaren te voorzien.	De klasse stemde volkomen in met de wenschen van de adressante, doch zij beloofde zich van hare pogingen, *indien zij daartoe al overging*, geen gelukkig gevolg.
Een onbekende, over het woord *dienst*.	De klasse kon zich met den inzender *niet* vereenigen (!)

En het is op *dezen* werkkring dat de Tweede Klasse roem draagt en hem als titel doet gelden! Wààr is de vrucht te vinden van de „zamenwerking", die zij nooit „weigerde"? Wààr werd het *algemeen belang* in het minst gebaat bij deze zoo hoog opgevijzelde bemoeijingen? Zijn die werkzaamheden, in veertig jaren tijds verrigt, niet veeleer kinderachtig te noemen?

Het is waar, de klasse heeft bovendien nog acht boekdeelen uitgegeven; en alzoo om de vijf jaren één deel. Den inhoud dier boeken kunnen wij onmogelijk mededeelen, omdat dit te wijdloopig zou zijn; met gerustheid verwijzen we echter naar Bijlage IV (6) en doen de vraag: of in die werken één geschrift is te vinden, dat zonder „de bescherming der Regering" niet zou zijn geschreven, of er één werk is uitgegeven, dat het *algemeen belang* heeft bevorderd, of in 't *algemeen belang* is ondernomen? Wij vragen: of er één werk is op te noemen, dat eenig practisch nut heeft opgeleverd, opwegende tegen de geldelijke offers, die de Natie zich sedert zoovele jaren, ten behoeve van die klasse, heeft moeten getroosten?

Juist het tegendeel is waar. Zoodra die klasse het practische terrein betrad, zoodra men van haar inderdaad iets nuttigs verwachtte, werd haar *onvermogen* openbaar, en kon zij niets tot stand brengen. Wij staven dit bewijs door bijlage V (7), waarin van de „wenken en voorstellen" der klasse word gewaagd. Daar wordt o. a., niet zonder grootspraak, opgesomd *al* 't geen verrigt is tot vervaardiging van een „*Algemeen Hollandsch Woordenboek*." En wat is de uitkomst geweest?

Van den heer KOPS ontving *zij een lijst van woorden*, in den landbouw gebruikelijk; van haren Correspondent VAN WESTREENEN, die betrekkelijk de wapenkunde.

Eene menigte van verouderde woorden en spreekwijzen uit de beste schrijvers bijeen vergaârd, vullen ettelijke omslagen, gelijk ook die van bastaardwoorden, *ten einde daarvan te eenigen tijd gebruik te kunnen maken.* (!!)

Ziedaar al wat van het „*Woordenboek*" te regt is gekomen. Bekwame mannen hebben thans, als particulieren, en ontdaan van den officiëlen glans, met goed gevolg de handen geslagen aan het werk, dat het Instituut jaren achtereen, ondanks de jaarlijksche festijnen, jammerlijk in den steek liet.

Blijkens diezelfde bijlage, hield de klasse „*een wakend oog* op de handschriften van HOEKSTRA en BILDERDIJK" (hetgeen gewis voor oningewijden nog al wat zonderling klinkt), en „bleef het Nationaal Tooneel bestendig een deel harer raadplegingen uitmaken". Wat is er van het tooneel geworden? Hebben de bemoeijingen der klasse iets bijgedragen, tot de opbeuring van het Tooneel, eenigermate zijn diepen val vervoerd? Is het feit van dat verval, in verband met de pogingen der klasse om dat te verhoeden, niet het beste bewijs, dat zij niets *kon* verbeteren, niets *kon* verhoeden, niets *kon* tot stand brengen? — Nog heeft de klasse eene „Commissie benoemd tot de taalzuivering". Eilieve, wààr is de arbeid van die Commissie gebleven? Wààr de invloed te bespeuren van die Commissie? Zijn de taalverbastering en de spraakverwarring niet veeleer met den dag toegenomen: en wààr heeft de klasse haar invloed gebruikt om die te weeren? — Wèl vinden wij, als één der titels, in de bijlage V opgeteekend, dat „de droogmaking van het *Haarlemmermeer* „de aandacht der Tweede klasse trok in zoo verre de „voorwerpen van oudheid betreft"; maar wanneer deze omstandigheid het verleenen van eene jaarlijksche rijkssubsidie moet regtvaardigen, dan zou evenzeer ieder burger, wiens aandacht bijvb. getrokken wordt door het Cyclorama van den heer REICHARDT, van wege de hem dààr geschetste natuurtafereelen, het regt hebben, het entréegeld van de Regering te vorderen.

Kortom: wij vragen of het herstel van de Tweede Klasse, na de bewijzen van hare nutteloosheid en onvruchtbaarheid, gedurende een tijdvak van veertig jaren geleverd, mag geacht worden te geschieden *in het algemeen belang*?

Neen: het is slechts eene reactionnaire handeling, alléén bestemd om de ijdelheid der „officiëel-geleerden" te streelen..... en om zich vrienden te maken.

In een volgend artikel zullen wij nagaan, of ook de *derde klasse* schooner vruchten en degelijker uitkomsten heeft opgeleverd.

---

(5) Bl. 51—58.
(6) Bl. 66—68.

(7) Bl. 75—77.

Wij hebben steeds beweerd, dat ons afkeurend oordeel over vele maatregelen der Regering en vooral over de voorgedragen „verligting van lasten" en de „verhoogde Staatsbegrooting" het gevolg is van een *onpartijdig onderzoek*, waarbij alléén het belang des lands is in 't oog gehouden. Meermalen reeds waren wij in de gelegenheid, die onpartijdigheid te staven, door onzen lezers het gelijkluidend oordeel te doen kennen van organen, gewoonlijk aan het Ministerie gehecht, en derhalve boven de verdenking van partijdigheid, in deze, verheven.

Op nieuw wijzen wij op een dergelijk voorbeeld. Het is de *Zutphensche Courant*, die thans genoopt is, de gedragslijn der Regering af te keuren, hetgeen te merkwaardiger is, daar die Courant, onder den invloed van den heer DE KEMPENAER, tot dusver het Ministerie de hand boven het hoofd heeft gehouden. Wanneer gedevoueerde vrienden, met het belang des Vaderlands voor oogen, zich genoodzaakt zien ten aanzien van het Ministerie te verklaren, wat wij onze lezers *hier* mededeelen; *ons* oordeel zal dan wel niet te hard bevonden werden.

„Toen wij na den uitslag der verkiezingen onze vrees te kennen gaven, dat het ministerie eenen zwaren strijd [...] zoude hebben, konden wij bezwaarlijk vermoeden, dat het [...] zelf in moeijelijkheden zoude wikkelen. Wij hadden althans met regt mogen verwachten dat het geene aanleiding zoude gegeven hebben, door zijne begrootingswetten, tot klagten."

„Bestaat er noodzakelijkheid om het pad, dat afgebakend ligt, te verlaten? Is het politiek om bij den algemeenen wensch naar een zuinig en spaarzaam beheer, en naar ontheffing van lasten, de begrooting tot zulk eene hoogte op te voeren, dat men een verwijt moet hooren?"

„Wij hadden het anders gehoopt, en wij aarzelen niet den weg die bewandeld wordt als gevaarlijk en de positie van het ministerie bij eene eenigszins goed gerigte oppositie misschien als onhoudbaar te beschouwen. Hetgeen vroeger had kunnen worden afgeweerd, zal nu welligt moeijelijk worden tegengegaan. Beschouwden wij vroeger eene wijziging van het ministerie [...] als iets onmogelijks, nu zoude eene geheele aftreding mogelijk zijn."

„Het ministerie verkeert in eene ongunstige stelling; [...] verheelen het niet, vooral met het oog op het voorstel der [...] mannen, waarover wij later ons oordeel zullen uitspreken."

„Het ministerie heeft de wijze lessen der voorzigtigheid [...] het oog verloren, en zich gewaagd op eenen weg, dien [...] niet zonder gevaar kan betreden. De ministeriele en anti-ministeriële partij zijn eenstemmig in de klagten. Door op dien [...] voort te gaan zal het bewind zich de steunsels zien ontvallen, die het noodig heeft om in stand te blijven in den strijd, [...] het te voeren zal hebben. Of zoude het gesteund hebben op [...] kleine meerderheid van stemmen, die het in de vertegenwoordiging bezit, zonder te denken dat die kleine meerderheid [...] groote minderheid zoude kunnen worden, indien het de [...] wachting logenstraft, die gekoesterd werd?"

„Wij hopen dat het Ministerie alsnog door het intrekken [...] begrootingswetten, en door het schenken eener verligting [...] lasten, die van meer invloed zij dan de voorgestelde, zich [...] weten te handhaven. Eene geheele aftreding althans zouden [...] noodlottig achten!"

Opregte vrienden van het Ministerie dringen [...] op „grootere verligting van lasten", op „intrekking der begrootingswetten." Dat tweeledig verlangen karakteriseert duidelijk genoeg de tegenwoordige positie [...]

De *Nieuwsbode* alléén moge (zooals hij doet in [...] No. van heden) verklaren, dat hij de regerings[...] woorden op de Verslagen van de Tweede Kamer [...] de meeste onpartijdigheid, zonder voor- of te[...] ingenomenheid" doorlezen en bevonden heeft: [...] de gemaakte bezwaren hoogst overdreven waren", [...] *Amsterdamsche Courant* moge een welsprekend [...] zwijgen in acht nemen: wij gelooven, dat de o[...] bare meening — ministerieel en anti-ministerieel, [...] als de *Zutphensche Courant* zich uitdrukt — *het* [...] *Ministerie heeft veroordeeld.*

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Na de belangrijke depêche uit Parijs en St. Petersb[...] waarvan gister in het breede is gesproken, heeft de [...] graaf een diep stilzwijgen in acht genomen, dat tot [...] verre nog niet is afgebroken. Hoe men die depeche [...] elkander vergelijkt, des te meer loopt het in 't oog, [...] tusschenbeide eene tegenstrijdigheid bestaat, welke [...] nadere rapporten van den bevelhebber voorzeker [...] worden opgehelderd. Wij hebben gister het standpunt [...] gewezen, dat de onpartijdige drukpers, in dit oogenblik [...] aan te nemen.

Zonder van die gedragslijn te willen afwijken, mee[...] wij niettemin te moeten mededeelen, dat het mee[...] meer blijkt, dat de strijd van den 5den [...] zeer hevig en belangrijk was, dat hij den geheelen [...] heeft voortgeduurd en er aan geen van beide zijden [...] beslissenden uitslag is geleverd, waardoor het groote [...] litaire drama kan worden geacht geëindigd te zijn.

Dat meer voordeel aan de zijde der geallieerden w[...] onbetwijfelbaar zeker, indien men aanneemt het feit [...] depeche van generaal Canrobert vermeld, dat namelijk [...] aanval der Russen, die offensief te werk gingen, [...] is en zij naar hunne positien terug gedreven zijn.

De Engelsche bladen hebben officiele verslagen me[...] deeld omtrent den strijd van den 25 en 26. Deze [...] behelzen, gelijk te verwachten is, geene nieuwe b[...] derheden.

Zij bevestigen nogmaals, dat de Engelsche kavall[...] den 25sten veel verlies geleden heeft; dat de [...] van generaal Lacy-Evans den volgenden dag een [...] terende revanche hebben genomen door een hevig[...] val der bezetting van Sebastopol met veel kracht terug [...] slaan; maar dat de redoutes, den 25 door de Russen [...] meesterd, den volgenden dag nog niet hernomen wa[...] gelijk, geheel ten onjuiste, was gemeld, in eene depeche [...] die echter door het verslag van generaal Canrobert [...] gerectifieerd is.

De toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen [...] ophanden. De nota-wisseling heeft eindelijk dan toch [...] een doel geleid. De Duitsche bladen verklaren eenstemmig, [...] dat Pruissen en Oostenrijk het thans eens zijn omtrent [...] voorstellen aan den Duitschen rijksdag te doen, ten aanzien [...] van het Oostersche vraagstuk. De Wurtemburgsche *Moni*[...] *teur*, het officieel orgaan van het Kabinet van Stuttgart, [...] deelt zelfs in bijzonderheden mede de verschillende [...] ten, waaromtrent de beide groote Duitsche mogendheden [...] het eens geworden zijn. Kortom, geheel Duitschland [...] zijne toestemming aan de vier waarborgen en belooft Oos[...] tenrijk te zullen ondersteunen niet alleen wanneer het [...] eigen grondgebied, maar ook in de vorstendommen word[...] aangetast. Oostenrijk op zijne beurt, verbindt zich, [...] ntegen om van Rusland niets meer dan deze vier w[...] orgen te zullen vorderen, hoe de uitslag van den teg[...]

woordigen worstelstrijd ook zij. Een gemeenschappelijk adres zou namens Pruissen, Oostenrijk en den Bond naar het Kabinet van St. Petersburg gezonden zijn om Rusland te bewegen, de vier voorgestelde waarborgen aan te nemen.

Naar het gerucht wil, zou den 11 te Berlijn zijn ontvangen het antwoord van Rusland op de nota van Pruissen, waarin die mogendheid, afzonderlijk in dienzelfden geest stappen heeft gedaan. Dat antwoord moet zeer gunstig zijn; Rusland zou namelijk geneigd zijn, met Oostenrijk in onderhandeling te treden over de vier punten van waarborg.

Indien dit alles waar is, dan voorzeker zal de toestand der Duitsche Staten onderling en met betrekking tot Rusland eene belangrijke wijziging ondergaan.

De volmaakte overeenstemming van al die staten, met Oostenrijk en Pruissen aan het hoofd, de aanneming der vier waarborgen door laatstgemelde mogendheid, en het voornemen van Oostenrijk om zijne vorderingen niet verder uittestrekken dan tot de waarborgen, zietdaar feiten waarvan niemand gewis het hoog gewigt zal ontkennen.

Zullen de Westersche mogendheden dit alles stilzwijgend gadeslaan? Zullen zij zich niet doen gelden in al deze aangelegenheden, welke van zoo overwegenden invloed zijn op hun eigen toestand en stelling? Dit zijn vragen, welke al de tot nu gedane omtrent den grooten worstelstrijd in belangrijkheid overtreffen. Maar het is te verwachten, dat men tot geene oplossing zal geraken zoo lang in de Krim nog geene beslissing dáár is; want, wij hebben het reeds meermalen gezegd, de afloop van den strijd, die thans in het oude Chersonesus gevoerd wordt, moet grooten invloed uitoefenen op toekomstige gebeurtenissen en het evenwigt der Staten.

Volgens eene depêche te Weenen aangekomen, zou prins Ghika, die weder hersteld is in de waardigheid van hospodar van Moldavie, den 11 dezer zijne intreê te Jassy doen.

Spanje is rustig. De rede der Koningin heeft een hoogst gunstigen indruk te weeg gebragt. Eene depêche uit Madrid van den 10 dezer meldt, dat de heeren Madoz, infante en generaal Dulce benoemd zijn tot vice-presidenten van de Cortes.

De stoomboot *Afrika* heeft te Liverpool de mail van New-York van 1 Nov. aangebragt. De nationale conventie der Whigs heeft besloten een adres tot het volk te rigten ter zake van besluiten in 1852 te Baltimore genomen. Aan de kiezers der partij van de Whigs zal volstrekt geene aanbeveling gedaan worden. De democraten en de Know-nothings hebben adressen geschreven met het doel om de kiezers tot vaderlandsliefde op te wekken. Onder deze laatste partij is verdeeldheid ontstaan ten aanzien der gemeenteverkiezingen.

De Fransche *Moniteur* deelt een Keizerlijk decreet mede, waarbij de heer graaf de Mornij benoemd wordt tot President der wetgevende Kamer in plaats van den heer Billault, die benoemd is tot Minister van Binnenlandsche Zaken.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

WET OP DE MIDDELEN.

§ 1. De vraag of het tijdstip gekomen is om tot eenige vermindering van lasten over te gaan, werd, blijkens het Voorloopig Verslag, door een niet onaanzienlijk aantal leden ontkennend beantwoord. Alhoewel de Regering toegeeft, dat de politieke toestand van Europa thans wel zooveel reden tot bezorgdheid oplevert, als op het tijdstip toen de wet op de middelen werd ontworpen, gaat zij echter niet verder dan hieruit tot het besluit te komen, dat aan de schatkist geen hooger bedrag van middelen moet ontnomen worden, dat datgene hetwelk de Regering heeft voorgesteld. Moge men dus van gevoelen verschillen of de vermindering van lasten, die de Regering voordraagt, de meest gewenschte is, grootere offers van de schatkist te vorderen zou in de gegeven omstandigheden hoogst ongeraden moeten geacht worden,

Dit neemt echter niet weg dat naar mate het verschijnsel dat de inkomsten de uitgaven overtreffen, zich meer duurzaam en onafgebroken bevestigt, het vraagpunt, welke belastingen afgeschaft kunnen worden, meer en meer overwogen moet worden. De Regering meent door hare voorstellen getoond te hebben ook hiervan doordrongen te zijn. Moge het der Voorzienigheid behagen spoedig de zegeningen van den vrede over Europa te doen terugkeeren: de Regering zal niet aarzelen tot meer afdoende maatregelen over te gaan. Doch zoolang de groote mogendheden het zwaard niet weder in de scheede hebben gestoken, de schatkist meer te ontblooten dan thans is voorgesteld, zou van onbedachtzaamheid niet zijn vrij te pleiten.

§ 2. Het is der Regering aangenaam te vernemen dat de meerderheid der leden geneigd scheen te zijn haar zegel aan het voorstel tot afschaffing der tonnegelden te hechten.

§ 3. Niet zonder leedwezen heeft de Regering ontwaard, dat het voorstel tot afschaffing van de 23 opcenten op de belasting op het gemaal bij het onderzoek in de afdeelingen slechts een beperkten bijval heeft gevonden. Zoo men volkomen toegeven dat, ook ondanks deze afschaffing der opcenten de formaliteiten aan de belasting verbonden zullen blijven bestaan, kan men echter niet instemmen met het denkbeeld dat de maatregel geene wezenlijke vermindering van lasten des volks zou daarstellen,

Dat uit eene geheele afschaffing van den accijns ook eene meer tastbare verligting van lasten zou voortvloeijen, zal geene tegenspraak lijden, maar behalve de bezwaren, die uit het oogpunt van 's Rijks geldmiddelen zich tegen zoodanigen maatregel verzetten, valt het nog te betwijfelen of zelfs in dat geval de verbruikers, die hun brood bij bakkers aankoopen, wel eene ontheffing zouden ondervinden, welke tastbaar genoeg is om aan hunne verwachting te beantwoorden.

§ 4. De Regering beaamt volkomen hetgeen aan het slot van deze paragraaph is opgemerkt. Hoezeer men geen bezwaar gezien heeft in eene verhooging van opcenten op een drank, welke, wel verre van tot de noodwendige behoeften des levens te behooren, veeleer, wanneer daarvan misbruik gemaakt wordt, als hoogst schadelijk voor het levensonderhoud te beschouwen is, heeft men van de andere zijde ook niet de verwachting gekoesterd dat door die verhooging van belasting het verbruik zou verminderen, evenmin als van eene vermindering of afschaffing van de reeds zoo geringe belastiug op de bieren en azijnen een toenemend gebruik van deze voorwerpen kan worden te gemoet gezien.

§ 5. De verscheidenheid van gevoelens hier ter sprake gebragt getuigt van de moeijelijkheid, welke er steeds voor de Regering in gelegen is om bij de voorstellen tot afschaffing of vermindering van belastingen juist dat voorwerp te kiezen, hetwelk op den algemeenen bijval mag rekenen en bevestigt haar in het gevoelen van bij dergelijke onderwerpen alleen naar eigen overtuiging te werk te gaan.

De Regering zal hier niet in de bijzonderheden de voordeelen noch de bezwaren ontwikkelen, welke zich voor ed tegen de verschillende geuite meeningen opdoen, maar zich beperken tot eene korte vermelding van de gronden, waarop zij tot het voorstel is overgegaan.

Vermits elke belasting, vooral ook uit hoofde van de daarvan onafscheidelijke formaliteiten, welke de heffing moeten verzekeren, hinderlijk en nadeelig is, laat het zich verklaren dat degene, welke te dier zake het meest met den fiscus in aanraking komt, ook de eerste is om op de afschaffing daarvan aan te dringen. Zoo ziet men dat de veenman zich verklaart tegen de belasting op den turf, de brander tegen die op het gedistilleerd, de zoutzieder tegen die op het zout, de zeepzieder tegen die op de zeep en alle belastingen zouden moeten afgeschaft worden, wilde men aller wenschen bevredigen. Nu de grenzen van de ontheffing beperkt zijn door de onvermijdelijke behoeften der schatkist, heeft men in de eerste plaats de keus moeten bepalen tot eene ontheffing waarvan het cijfer in verhouding stond met de som welke konde gemist worden; ten andere heeft men getracht de ontheffing toe te passen op een voorwerp waarbij niet slechts bepaalde personen of plaatsen betrokken waren, maar bij welker ontheffing alle bewoners van het geheele Rijk belang hebben. Uit dit oogpunt meende de regering de voorkeur te moeten geven aan eene vermindering van de belasting op het meest algemeene voedingsmiddel der bevolking, namelijk het brood. Zij achtte zich te meer daartoe geroepen, eensdeels uit hoofde reeds bij herhaling daartoe de wensch zoo binnen als buiten de Kamers der Staten-Generaal was geopenbaard, maar vooral ook omdat van het oogenblik af aan, waarop de belasting op het gemaal wederom onder de reeks van de rijks-accijnsen is opgenomen, de wetgever steeds met de meeste zorg zooveel mogelijk had vermeden deze belasting met opcenten te bezwaren.

In den jare 1833, toen de genoemde belasting werd uitgeschreven, werden daarvan geene andere opcenten geheven dan de 13, welke aan het Amortisatie-syndicaat toekwamen, terwijl toen reeds alle de overige accijnsen met 18 opcenten waren bezwaard. Met Januarij 1841 waren de opcenten op suiker, wijn, binnen- en buitenlandsch gedistilleerd tot 48 opgevoerd, doch die op het gemaal slechts op 23 bepaald. Wanneer men nu mag aannemen, zoo als hierboven ook reeds met een woord is aangestipt, dat in den geest van ons belastingstelsel opcenten op de hoofdsom der accijnsen moeten strekken als buitengewone middelen om de inkomsten van den staat te stijven, dan ligt ook in dit beginsel opgesloten, dat wanneer de schatkist aan die buitengewone middelen minder behoefte heeft, deze verhooging boven de hoofdsom der belasting worde gestaakt, en dat, zoo men daarbij eene keuze moet doen onder de opcenten, alsdan deze gevestigd worde op de zoodanige, welke gebleken zijn door den wetgever niet dan om dringende noodzakelijkheid te zijn geheven. Na alzoo de gronden ontwikkeld te hebben, waarop het voorstel der regering rust, moet zij ten opzigte van de belasting op het personeel waarop men in de afdeelingen gewezen heeft, doen opmerken, dat zij het bedenkelijk acht een bepaald gevoelen te uiten in hoeverre eene zekere klase der maatschappij meer dan eene andere door de belasting op het personeel zou worden gedrukt. Dat echter in vele steden voor de minst gegoeden van den middelstand de belasting van het personeel meer drukkende is dan voor vele bewoners van het platteland, komt haar ontwijfelbaar voor. Dat bij eene herziening van ons belastingstelsel op groote schaal, bij afschaffing bij voorbeeld van een of meer belangrijke accijnsen, tevens het personeel zou moeten worden herzien, en alsdan van den landbouwenden stand hoogere bijdragen in die belasting met billijkheid kunnen worden gevorderd, schijnt niet te kunnen worden ontkend. De Regering verlangt echter hetgeen alsdan zou moeten gebeuren niet vooruit te loopen, doch zal zeer gaarne bij die gelegenheid de thans door de Kamer in het midden gebragte bedenkingen in het oog houden. Bij meer dan eene gelegenheid heeft de Regering de wenschelijkheid eener herziening van de patent-wetgeving uitgesproken, doch tevens ook verklaard, dat dit werk moeijelijk van aard en groot van omvang is. — Sedert men zich meer bepaald met dat werk is gaan bezig houden, is het gebleken, dat de bezwaren aan dien arbeid verbonden, vooral niet te groot zijn voorgesteld. De commissie van hoofdambtenaren die met dat werk is belast geworden, heeft er zich onafgebroken mede bezig gehouden, en is er zoo verre mede gevorderd, dat hare overwegingen omtrent de veranderingen, die de wet en de tabellen in hare algemeene bepalingen en in al hare bijzondere onderdeelen moeten ondergaan, zijn afgeloopen en dat thans als resultaat dier overwegingen de zamenstelling der noodig geoordeelde nieuwe wettelijke bepalingen, ter regeling van het onderwerp in zijn geheelen omvang, plaats heeft.

De regering is geenszins ongenegen om zich den wenk der Kamer ten nutte te maken en hoopt de overwegingen, die deswege ook reeds bij haar aanhangig zijn weder op te vatten zoodra de afloop van andere werkzaamheden daartoe den vereischten tijd beschikbaar zal laten.

's Gravenhage, 15 November.

Z. M. heeft aan F. Knaapen, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgem. van Geldrop en Zes-gehuchten; benoemd tot lid der commissie van administratie over het burgerlijk en militair huis van verzekering te Middelburg den heer J. W. van Sonsbeek; tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen te Bellingwolde c. a. den heer J. A. Eschauzier, thans ontvanger der in- en uitgaande regten te Kiviet; der in- en uitgaande regten te Kiviet, den heer J. W. F. J. Ph. Hilgers, thans commies van 's Rijks belastingen te Beesel; tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen voor Gramsbergen en Holtheme, den heer B. H. Chevallerau, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen, te Middelstum; tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Terschelling, den heer W. F. L baron van Reede van Oudtshoorn; tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Deil c. a., den heer W. R. baron van Heeckeren van Brandsenburg, thans ontvanger derzelfde middelen te Wieringerwaard; te Wieringerwaard, den heer A. H. Crap Hellingman, thans ontvanger derzelfde middelen te Oosthuizen; te Oosthuizen c. a., den heer jhr. F. W. G. von Speicher, thans commies van 's Rijks belastingen; te Oudega c. a., den heer L. R. Ellens, thans commies van 's Rijks belastingen te Wolvega; te Wildervank c. a., den heer R. H. Burghgraef, thans ontvanger derzelde middelen te Aduard; tot landmeters van de 1ste kl. de heeren A. Griffijn en H. L. Staal, thans landmeters van de 2de kl., de eerste te Zutphen en de laatste te Arnhem.

Z. M. heeft aan den heer C. A. Cau, op verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Zierikzee, behoudens aanspraak op pensioen; en aan den heer D. Stallinga, mede op verzoek, als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Nes, behoudens aanspraak op pensioen.

Het voorstel van den heer van Hoëvell en vier andere leden der Kamer tot afschaffing van de accijnsen op den turf en op de steenkolen is den 10den November jl. aan de voorloopige overweging van de Afdeelingen der Kamer onderworpen.

Van de 51 leden, die te dezer gelegenheid in de afdeelingen tegenwoordig waren, heeft de groote meerderheid zich vóór het nader onderzoek van het voorstel verklaard. Velen bepaalden zich tot deze bloote verklaring. Anderen gaven te kennen, dat het voorstel hun voorkwam van eenen te gewigtigen aard te zijn, om niet allezins nadere overweging te verdienen.

Weder andere leden stellen er prijs op te doen uitkomen, dat uit hunne stem, ten voordeele van het nader onderzoek, geenszins eenige goedkeuring van het voorstel zelf moest worden afgeleid, maar alleen, dat zij het geheel ter zijde leggen daarvan strijdig zouden rekenen met die voorkomendheid, welke de leden der Vergadering onderling elkander verschuldigd zijn. Eindelijk bevond zich onder de meerderheid een niet onaanzienlijk aantal leden, die in sterke bewoordingen hun leedwezen uitdrukten, dat de voorstellers niet liever, in plaats van de afschaffing der belasting op de brandstoffen, die van den accijns op het gemaal hadden voorgedragen.

Deze leden hechtten zoo veel aan hun gevoelen, dat zij in overweging wenschten gegeven te zien, of niet het voor het in beraadslaging brengen, hetzij van het thans behandelde voorstel, hetzij van de wet op de middelen ter bestrijding van de staatsuitgaven voor 1855, van regeringswege een stap zou kunnen worden gedaan tot verwezenlijking van hunne denkbeelden. Door eenige leden, die zich voor het voorstel der vijf leden gunstig gestemd toonden, werd op deze laatste beschouwingen geantwoord, dat ook zij, indien zij geheel vrij waren in hunne keuze aan de afschaffing van den accijns op het gemaal de voorkeur zouden geven boven die van de belasting op de brandstoffen. Vermits het echter bij hen vast stond, dat afschaffing van eenen accijns in zijn geheel verkieslijker was dan elke partiële maatregel, en vermits, zoo als van de andere zijde erkend werd, de schatkist de opbrengst van den geheelen accijns op het gemaal niet missen kon, waren hun de handen gebonden.

Tegenover het tot nu toe ontwikkeld gevoelen der meerderheid stond dat van eenige leden, die zich óf regtstreeks tegen het nader in overweging nemen van het voorstel verklaarden, óf zich hunne stem daaromtrent uitdrukkelijk voorbehielden. Naar hun gevoelen moest bij de behandeling dezer zaak de groote vraag op den voorgrond staan, of in het tegenwoordig tijdperk, nu, gelijk de Regering het heeft uitgedrukt, vier Europesche mogendheden, en onder deze drie van den eersten rang, in eenen belangrijken krijg zijn gewikkeld, waarvan het einde noch den uitslag te voorzien is, eenige vermindering van belastingen, welke dan ook, raadzaam is. Deze leden huiverden om die vraag toestemmend te beantwoorden.

Sommige leden deden daartegen opmerken, dat tot nu toe het gevaar voor Nederland, om op de eene of andere wijze in den oorlog der groote mogendheden gewikkeld te worden, van eenen zeer verwijderden aard was dat, zoo

onverhoopt te eeniger tijd dat gevaar werkelijk mogt bestaan, de buitengewone omstandigheden van het oogenblik buitengewone offers zouden vorderen; en dat juist in de onzekerheid der toekomst eene drangreden te meer gelegen was, om de productive kracht der natie te verhoogen.

Nog waren er enkele leden, die, zonder zich tegen het nader onderzoek van het voorstel te verklaren, de behandeling daarvan op dit oogenblik ontijdig keurden, omdat zoodoende stoornis zou kunnen worden gebragt in de regelmatige afdoening der staatsbegrooting voor 1855, welke afdoening, met het oog op het ver gevorderde jaar en op de taak, die de Eerste Kamer nog ten dezen aanzien te vervullen heeft, geen uitstel duldt.

Het voorstel van den heer Wintgens tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid is den 8sten November jl. in de afdeelingen der Kamer aan de bij art. 78 van het Reglement van Orde voorgeschrevene voorloopige overweging onderworpen.

Daarbij heeft de overgroote meerderheid der in de afdeelingen opgekomen leden verklaard, zich tegen het nader onderzoek van dit voorstel niet te zullen verzetten. Onder die meerderheid bevonden zich echter zeer vele leden, die nu reeds te kennen gaven, met het voorstel zelf niet ingenomen te zijn, daar het, hunnes inziens, geenszins de nuttige gevolgen zou hebben, die de voorsteller daarvan verwachtte, en integendeel geenerlei wezenlijke verbetering tot stand zou helpen brengen.

* De afdeelingen der Tweede Kamer hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet regelende het regt van vereeniging en vergadering.

* Gisteren heeft er bij den heer minister van Buitenlandsche Zaken een diplomatiek diner plaats gehad, hetwelk door al de buitenlandsche gezanten met hunne secretarissen is bijgewoond.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe*, afgestapt de baron van Zuylen van Nijevelt van Schaffelaar, en de schout bij nacht Tengbergen.

* De Provinciale Staten van Zuidholland hebben heden hunne beraadslagingen voortgezet over het ontwerp-reglement nopens het Hoogheemraadschap van Rijnland. Die behandeling is ten einde gebragt, doch de commissie moet nog, ten aanzien van sommige artikelen en bepalingen, nadere voorstellen doen, zoodat deze zaak nog niet bepaaldelijk afgehandeld is.

Voorts zijn de beraadslagingen aangevangen over het ontwerp-reglement voor de bewaar- of klein-kinderscholen in deze provincie. Die discussien zullen morgen, Donderdag, ochtend ten half elf ure worden voortgezet.

* Gisteren avond heeft de WelEerw. heer J. van Vuren, gewezen R. K. priester en pastoor, in de zaal van de Afschaffings-Vereeniging, eene openlijke rede uitgesproken, die door een buitengewoon groot getal toehoorders uit alle standen werd bijgewoond als ook van verschillende Godsdienstbelijdenissen en waaronder zich ook vele Dames bevonden. Deze rede was zeer belangrijk, ernstig en kernachtig doch in bezadigden toon zonder eenige ergenis te veroorzaken. Zij werd aangevangen en besloten met gebed en zang. De spreker had zich voornamelijk ten doel gesteld, de mededeeling dat hij door onzoek en gezette overweging van de Katholieke tot de Protestantsche kerk was overgegaan, en hij legde daarbij de plegtige verklaring af, dat innige overtuiging hem daartoe had doen besluiten. Die overtuiging gevoelde hij gedrongen openlijk en plegtig in dit voor hem zoo gewigtig oogenblik uit te spreken. Bij deze gelegenheid werd de goede orde en rust niet één oogenblik gestoord.

Het *Handelsblad* meldt het volgende: Van eene goede zijde verzekert men ons, dat het berigt, in de *Utrechtsche Courant* voorkomende, dat men zich in Zuid-Holland bezig houdt met de organisatie van een algemeen petitionnement tot afschaffing der accijnsen, ten eenemale ongegrond is. De zaak der afschaffing van belastingen is te gewigtig, om door valsche berigten, van welke zijde ook afkomstig, op een verkeerd terrein te worden geplaatst. Zij moet door de Regering en de vertegenwoordiging met ernst en met bezadigdheid worden behandeld, om eenigen goeden uitslag te kunnen verwachten van de pogingen, die, tot bereiking van dat doel, worden aangewend. Het berigt, waarop wij doelen, bevat overigens eenige insinuatien, die genoegzaam aantoonen, dat het geen weldenkende is, die zulke onwaarheden berigt of verspreidt. Dat zijn de middelen niet, om, als men eene goede zaak voor heeft, die te verdedigen.

Wij vernemen, dat door het Belgische staats-bestuur, minzame vertoogen zijn of zullen gedaan worden, betrekkelijk het vestigen van eene quarantaine-plaats aan de Schelde, zoowel in het belang van den handel, als in dat der menschelijkheid. Vroeger werd daartoe het fort Rammekens gebezigd, maar is thans als stapelplaats van buskruid voor het garnizoen en de marine ongeschikt.

Naar het gevoelen van deskundigen, zoude, om deze hoogst belangrijke zaak tot volkomenheid te brengen, het daartoe bestemmen van de Oranjeplaat aan het Sloe, als zeer doelmatig te oordeelen zijn. In elk geval is het vestigen van een zoodanig etablissement, na den ijzingwekkenden toestand van de door epidemische ziekten verpeste schepen, als in de jongst verloopene dagen te Vlissingen, Neuzen enz. moesten worden afgewezen, in het hooge belang der internationale gemeenschap, van de strengste noodzakelijkheid.

(*N. R. C.*)

*□. Langstraat, 14 November. Dezer dagen heeft zich te Heusden een aldaar in garnizoen zijnde onder-officier door vergiftiging van het leven beroofd. Een mislukte minnehandel schijnt de aanleidende oorzaak van deze noodlottige daad te zijn geweest.

— Als een bewijs hoe voordeelig dit jaar de hopteelt in deze landstreek is uitgevallen, verdient vermelding, dat te Vlijmen voor *f* 600, van dat product op een bond of 14 roeden gewonnen is; dit bedraagt per bunder ruim *f* 4200.

Jammer voor den geringen bouwman of pachter, dat die gunstige uitslag ten slotte weêr tot zijn nadeel zal uitloopen; dientengevolge toch is de huurprijs der bouwlanden zoo belangrijk gestegen, dat reeds *f* 200 en 210 per bunder is moeten besteed worden.

— De prijs der hop, die in gewone jaren slechts *f* 20 à 25 per 50 Ned. pd. geldt, is thans tot *f* 120 geklommen.

Per Telegraaf.

Weenen, 15 November. Volgens hier ontvangen berigten uit de Krim, hebben Menchikoff en Liprandi de gevechten op 5 November in persoon aangevoerd. De Russische generaal Soymonoff werd daarbij gedood. De Fransche divisie, welke bij die gelegenheid trachtte storm te loopen, was die van den generaal Forez.

— Later hier ontvangen berigten uit de Krim melden, dat de generaals Brown en Bentinck behooren tot de Engelsche legerhoofden, die bij den uitval op den 5 ernstig gekwetst zijn geworden.

Londen, Dingsdag 14 November. (*'s Namidd.*) Eene derde editie van den *Times* bevat het volgende berigt:

« De tijding van den uitval was maar al te waar. Uit goede bron geputte berigten melden, dat de Engelschen een zeer aanzienlijk verlies hebben geleden en drie hunner generaals gekwetst zijn. Volgens nader ontvangen tijdingen zijn de Russen op het laatst met een verlies van 3300 man teruggeslagen. »

Parijs, 15 November. De *Moniteur* meldt, dat de telegrafische linie over Bucharest en Kroonstadt, door het breken van den draad, afgebroken is. Van daar, dat de tijdingen uit het Oosten sedert drie dagen ten achteren zijn. Men hoopt die linie spoedig te herstellen.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 15 November 1854.

Nederland.	Pct.	[1/16	**Rusland.**		
Ned.W.Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{15}{16}$ $9\frac{1}{16}$		Pct.	
Dito Certificat.	3	$70\frac{1}{8}$ $\frac{5}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{7}{8}$
Dito Dito	4	$89\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$	Dito 1828/1829	5	99 [illegible]
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{2}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	75 [illegible]
Belgie.			Dito *Stieglitz*	5	74 [illegible]
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatiën	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$17\frac{13}{16}$	Obligatiën	4	65
Dito Buitenl.	3	$37\frac{3}{8}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. o/m.	3	$32\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$	Metalliek	5	63 [illegible]
Bew. Sp. Com.		$5\frac{7}{16}$ $\frac{1}{2}$	Dito bet. Amst.	5	74 [illegible]
Amort. Schuld.		$4\frac{5}{8}$	Dito lett. B.	5	74 [illegible]
Portugal.			Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	32 [illegible]
Londen nieuwe.	3	$36\frac{1}{8}$	Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32 [illegible]
Dito uitgest.	4				

Mexic., te Lond. 3 pct. $20\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; dito Oub. 2.. Grieken, Gren., te Lond. Uitg. $5\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $65\frac{1}{2}$; te Lond. 5 pct. $3\frac{1}{8}$.

Onze fondsenmarkt leverde heden volstrekt niets mededeelenswaardigs op, alleenlijk waren Oostenrijksche fondsen door kooporders gedrukt.

FRANKFORT, Dingsdag 14 November. Metalliek [...] $66\frac{1}{2}$; Spanje binnenl. 3 pct. $32\frac{1}{8}$; dito 1 pct. 17[...]

LONDEN, Dingsdag 14 November. Consols op t. 92[...] N. Mexic. 3 pct. $21\frac{3}{4}$, 22; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 69; Gren. [...] $5\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. 88; Spanje buitenl. 3 pct. 38; [...] pct. $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Certific. $5\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; dito Passiven [...] Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 85; dito 5 pct. 95; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. [...] dito 4 pct. $90\frac{1}{2}$; Turksche leening $3\frac{1}{2}$ verl.

PARIJS, Dingsdag 14 November. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 95.90; [...] 3 pct. 72.15; Sp. binn. 3 pct. $33\frac{1}{2}$; dito 1 pct. 18[...]

WEENEN, Dingsdag 14 November. N. Metall. 83[...] Leen. $97\frac{3}{8}$; Nat. Leen. $87\frac{1}{2}$; Bankactien 1236; [...] pct. 95; Zilver $26\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 12.04; [...] Parijs 144.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.